

unitas conclusionis juxta Quarti (1) intelligenda est tam de votivis privatis quam solemnibus pro re gravi; attamen alii (2) censent, præfatam unionem orationum tantum locum habere in votivis solemnibus, et in privatis orationem in gratiarum actionem dicendam esse sub distincta conclusione; ita ut in his de more secunda oratio sit officii, et tertia seu ultima post alias commemorationes speciales, sed ante orationes imperatas et votivas, illa in gratiarum actionem. Optime faciet, ait Lohner, qui consuetudini loci se accommodat: quæ si non habeatur, cum utraque sententia bene fundata sit, utramque sequi licet.

DE GLORIA, ORATIONIBUS, CREDO, PRÆFATIONE, COLORE
ALIISQUE IN MISSIS VOTIVIS SERVANDIS.

43. An et quandonam dicitur *Gloria* in missis votivis?

R. Semper dicitur in votivis solemnibus, quæ celebrantur pro re gravi vel publica Ecclesiæ causa, pro precibus 40 horarum et in similibus de quibus dictum est n. 29-31; item in illis, quæ cantantur ratione tituli vel concursus, de quibus agetur n. 69, nisi celebrentur in colore violaceo: numquam autem dicitur in votivis privatis, quantumvis solemniter celebratis (3); nisi in missa 1° B. M. V. si celebretur in sabbato, etiamsi non fiat officium de B. M. V. (4), non vero in aliis diebus per hebdomadam (5), nisi sit infra octavam B. M. V. ut dictum est n. 28; 2° Angelorum, qui sunt hujus hymni auctores, sive sit s. Michaelis aut Gabrielis, sive Angeli custodis omniumve Angelorum; 3° Sanctorum, dum celebrantur

(1) P. 1, tit. 7, d. 4.

(2) Idem Quarti p. 1, tit. 4, in fine l d., Gavantus p. 1, t. 7, n. 7, l. n.; Merati p. 1, t. 4, n. 24; Lohner p. 2, t. 11, n. 5; Vinitor p. 1, t. 7, n. 9; Guyetus l. 4, c. 21, q. 12; s. Alph. de Ligorio l. 6, n. 423.

(3) S. R. C. 2 Sept. 1690, n. 3083-3232, l.

(4) S. R. C. 30 Jul. 1689, n. 3042-3191.

(5) S. R. C. 6 Feb. 1627, n. 525-672.

in ipsorum die festivo ob festivitatem (1) aut infra illorum octavam, ut dictum est n. 28.

44. Quot et quæ orationes dicendæ sunt in votivis privatis?

R. Semper tres dici debent, etiam tempore passionis, ut in semiduplicibus ejusdem temporis, et etiamsi missæ solemniter cantentur. Scilicet prima votivæ propria, secunda officii diei, et tertia, quæ secundo loco in missa officii diei dicenda esset. Ita ut, si missa officii de octava dicenda foret, tertia oratio dicatur prout infra octavam; si de vigilia, prout tit. IX, n. 9, in rub. gen. pro vigilia assignatur; si de semiduplici, simplici aut feria, quæ secundo loco de tempore dicenda præscribitur (2). Quod si in officio factæ fuerint commemorationes, eadem et eodem ordine faciendæ sunt in missa votiva: ita ut tunc tertia oratio in missa sit prima commemoratio facta in officio, et sic deinceps. Licet autem commemorationes in officio factæ vel non factæ fuerint, in missa tamen votiva semper dici possunt quinque aut etiam septem orationes ad libitum celebrantis, ut in simplicibus et feriis. *Vid. n. 76-80.*

Quod si ex speciali privilegio a S. R. C. concesso missæ votivæ privatæ in duplice permittantur, in his faciendæ sunt omnes commemorationes speciales occurrentes (3) et semper dicendæ tres orationes, ut in votivis, quæ in semiduplice celebrantur: quia duplex occurrens non immutat ritum missæ votivæ privatæ. An idem dicendum sit de missa solemnī; an autem in hac orationes communes omittendæ sint, et solæ faciendæ commemorationes speciales; an vero una tantum dicenda oratio cum *Gloria* et *Credo*, inquiri potest ex decretis infra citatis (4).

Excipitur 1° missa votiva B. M. V., in qua tertia oratio

(1) S. R. C. 13 Jun. 1671, n. 2390-2542, 2; Gavantus p. 1, tit. 8, b.

(2) Guyetus lib. 4, c. 21, q. 12; Brassinne p. 1, c. 8, n. 2 et 5; De Carpo, Cærem. p. 2, n. 92.

(3) S. R. C. 7 Aug. 1875, n. 5622, IV.

(4) N. 2823-2972; 4229-4378, 15; 4298-4447; 4362-4512; 4572-4721; 7 Aug. 1875, n. 5622, VI. Fieri potest, ut in penultimo decreto mendum impressionis irrepserit, et pro responsione negativa ad l legendum sit affirmative.

semper dicitur de Spiritu Sancto, si nulla in officio facta fuerit commemoratio; idem quoque servandum est in votiva septem dolorum B. M. V. 2° Votiva ss. apostolorum Petri aut Pauli, in qua alterius fit commemoratio ante omnes alias commemorationes, ita ut oratio officii tertio loco ponatur. Item si sit votiva ss. Petri et Pauli, et in missa diei ponatur oratio *A cunctis*, ejus loco dicitur oratio *Concede* de B. M. V., ne bis fiat mentio ss. Petri et Pauli. 3° Votiva s. Joseph, in qua si dicenda occurrat oratio *A cunctis*, in hac omittitur nomen s. Joseph (1). 4° Votiva in gratiarum actionem, ut dictum est supra n. 42. 5° Feria tertia rogationum, si officium fiat de ea, in quacumque votiva, quæ in hac feria celebratur, secunda oratio non est de dominica præcedente, licet hæc dicta sit in officio, sed de rogationibus, et tertia de Beata *Concede*, prout in missa rogationum ordinatur (2). Item dum præter missam conventualem cantatur votiva ex fundatione vel alio titulo, in hac missa votiva non fit commemoratio officii diei, et aliorum quæ in officio facta sunt, sed secunda et tertia oratio dicitur de tempore (3).

45. Quot et quæ orationes dicendæ sunt in missa votiva solemnî?

R. Juxta diversa et contraria quæ in hac materia a S. R. C. data sunt decreta, distinguendum est, scilicet :

1° In missa votiva solemnî, quæ cantatur pro ré gravi vel pro publica Ecclesiæ causa, una tantum dicitur oratio sine commemoratione officii, etsi cantetur in ecclesia, ubi non celebratur missa conventualis (4). Ratio est, quia res gravis et publica Ecclesiæ causa talis et tanta est, ut tota attentio et sollicitudo in eam solam ferantur, prout ob similem rationem in quibusdam etiam diebus et festis nulla alia commemoratio admittitur.

(1) S. R. C. 1 Junii 1876, n. 5664, III.

(2) Janssens rub. gen. tit. 7, n. 27.

(3) S. R. C. 13 Jun. 1671, n. 2390-2542, 2; 16 Feb. 1737, n. 3907-4056, 10.

(4) Rub. general. tit. IX, n. 14; S. R. C. 29 Januarii 1752, n. 4074-4223, 9; 23 Ap. 1875, n. 5607, VI; 7 Aug. 1875, n. 5622, IV. Vid. dissertatio 1, in fine tom. III editionis V.

Similiter in votiva, quæ juxta rubricas generales tit. VI cantatur in ecclesiis, ubi titulus est ecclesiæ vel concursus populi ad celebrandum festum, quod transferri debet, unica tantum dicitur oratio sine commemoratione officii, prout in votiva solemnî pro re gravi, etsi alia missa conventualis non cantetur (1).

2° In aliis votivis, quæ adinstar votivarum solemnium pro re gravi, ex speciali indulto vel ex consuetudine cantantur, quales sunt quæ cantantur in dominicis in quas solemnitates epiphaniæ Domini, ss. Corporis Christi, ss. apostolorum Petri et Pauli et ss. Patronorum cujuslibet diocesis et parocciæ juxta indultum pro reductione festorum 9 Ap. 1802, in universo Galliarum reipublicæ territorio transferuntur; quæ in quibusdam diocesis et locis, statutis dominicis aut diebus quotannis cantantur; quæ occasione processions et supplicationis ad quemdam locum solemniter celebrantur; item missa aurea, etc. nullibi dicendæ sunt orationes communes, seu quæ 2° et 3° loco in missa semiduplicis assignantur; sed quoad commemorationes officii aliorumque occurrentium distinguendum est.

Si præter votivam cantetur alia missa conventualis. ut in ecclesiis cathedralibus, collegiatis, aliisque, in quibus officium publice agitur; unica tantum oratio in votiva dicenda est sine commemoratione officii. Idem dicendum est, si alia missa conventualis non quidem cantetur, sed legatur ut in quibusdam ecclesiis regularium, quia, cum ibidem missa lecta habenda sit tanquam conventualis, et gaudeat iisdem privilegiis juxta decreta S. R. C. (2), hæc etiam sufficit ad excludendam commemorationem officii diei in votiva solemnî.

Si autem præter votivam alia missa conventualis non celebretur, ut in ecclesiis parochialibus, oratoriis, aliisque, in quibus officium publice non agitur; tunc commemorationes in missa votiva fieri debent, etsi plures aliæ missæ in eadem ecclesia legantur (3).

(1) S. R. C. 3 Sept. 1746, n. 4034-4183, 1; 29 Januarii 1752, n. 4074-4223, 9; 7 Aug. 1875, n. 5622, IV.

(2) 14 Feb. 1705, n. 3561-3710, 8; 27 Mart. 1779, n. 4244-4393, 18.

(3) 2 Maji 1801, n. 4325-4474, 17; 18 Feb. 1794, n. 4362-4512; 22 Julii

Commemorationes in hac missa votiva juxta decretum S. R. C. (1) faciendæ sunt de officio diei aliisque occurrentibus juxta rubricas, quod licet videatur intelligendum de omnibus commemorationibus specialibus, quæ fiunt in officio, etiam de die infra octavam communem, simplice et vigilia; juxta Guyetum tamen et Merati (2) tantum intelligendum est de illis commemorationibus, quæ fiunt in festo solemnem, nempe de dominica, octava privilegiata, feria majori, item de festo duplici et semiduplici, non autem de octava communi, simplice et vigilia (3).

46. In votivis solemnibus, quæ infra octavam paschatis celebrantur, non est dicendum graduale, sed duo versus cum quatuor *Alleluja*, prout toto tempore paschali (4). A septuagesima usque ad pascha in missis votivis, sicut in festivis, dicto graduale cum versu sequente, omittitur *Alleluja* cum suo versu, et dicitur tractus, qui, si in missa propria non habeatur, sumitur de communi.

A septuagesima usque ad pascha debet *Alleluja*, ubicumque reperitur, omitti, sicut etiam tempore paschali ut in missis festivis addi, ubicumque non habetur; extra tempus autem paschale omitti, ubicumque in festivis ratione temporis paschalis adjungitur, 2º Si celebretur votiva solemnem aut privata ob defectum visus infra octavam paschatis, non est addendum duplex *Alleluja* ad *Ite missa est* aut *Benedicamus*: hoc enim tantum proprium est missis de octava paschatis (5).

Sequentia in missa votiva semper omittenda est (6).

47. Quandonam dicitur *Credo* in missis votivis?

R. Dicitur in votivis solemnibus juxta rubricas gen. tit. XI

1848, n. 4976-5137, 1; 7 Aug. 1875, n. 5622, IV et VI; Gardellini in *Instruct. Clem.* § XII, n. 17.

(1) 18 Feb. 1794, n. 4362-4512.

(2) Guyetus l. 4, c. 21, q. 12; Merati p. 1, tit. 4, n. 44.

(3) S. R. C. 29 Dec. 1884, in Lucionen, n. 5929, 1.

(4) Gavantus p. 4, tit. 17, n. 12 et Merati p. 1, tit. 4, n. 45.

(5) Gavantus loco cit.

(6) S. R. C. 16 Sept. 1673, n. 2504-2656, 2.

in fine, etiam si dicantur in paramentis violaceis in dominica, et licet sanctus, de quo missa celebratur, in suo festo symbolo careat; si autem celebrentur in violaceis extra dominicam, non dicitur (1).

Numquam autem dicitur in votivis privatis, quantumvis solemniter celebratis (2), etiamsi sanctus, de quo missa celebratur, in suo festo symbolum habeat.

48. Quænam in votivis dicenda est præfatio?

R. Si ipsa missa votiva propriam præfationem habeat, eadem recitanda est, etiam infra octavam nativitatis Domini, si votiva solemnem celebretur (3); si vero propriam non habeat, dicenda est de octava propriam præfationem habente, infra quam celebratur; et si plures octavæ simul occurrant, de digniori; si talis octava non occurrat, dicenda est de tempore, si propriam habeat; alioquin semper dicenda est præfatio communem; numquam vero de festo propriam præfationem habente, in quo votiva celebratur, vel de quo in votiva fit commemoratio sive sub diversa, sive sub una conclusione (4). Si votiva, stricte sumpta, cum unica oratione, celebretur in dominica, et ipsa votiva, aut octava, vel tempus propriam præfationem non habeat, dicitur præfatio communem (5). In votivis vero, quæ, adinstar votivarum solemnem pro re gravi, ex speciali indulto cantantur, quales sunt quæ cantantur in solemnitatibus festorum, de quibus 45 ad 2, cum in his fiat commemoratio et legatur ultimum evangelium dominicæ (6); si alia præfatio non occurrat, dicenda videtur præfatio ss. Trinitatis (7).

49. *Communicantes* et *Hanc igitur* octavæ propria leguntur in omni missa votiva, quæ infra eandem octavam

(1) S. R. C. 13 Feb. 1666, n. 2699-2363, 6.

(2) S. R. C. 2 Sept. 1690, n. 3083-3232, 1 et 2.

(3) Decretum initio missalis 25 Sept. 1706.

(4) S. R. C. 2 Dec. 1684, n. 2924-3073, 8; Cavalieri t. 5, c. 14, n. 47.

(5) Ita S. R. C. 16 Ap. 1853, n. 5183, 27.

(6) S. R. C. 26 Nov. 1886, in Namurcen.

(7) Dec. gen. 3 Jan. 1759, n. 4126-4275.

celebratur, etiamsi præfatio missæ votivæ propria dicatur (1).

2. *Ite missa est* dicitur in votiva, dum recitatur *Gloria*, et alias semper *Benedicamus Domino*, in quocumque colore celebretur.

3. Numquam legitur in fine missæ votivæ aliud evangelium nisi s. Joannis, quamvis celebretur in feria aut vigilia proprium evangelium habente.

4. In missis votivis sanctorum et festivitatum idem adhibetur color, ac in die eorumdem festorum, excepta sola votiva ss. Innocentium, quæ in colore rubeo celebranda est (2).

In votivis quæ in fine missalis pro singulis hebdomadæ feriis assignantur, color est albus in votivis ss. Trinitatis, Angelorum, ss. Sacramenti et B. M. V.; rubeus in votivis de Apostolis, de Spiritu Sancto et de Cruce; violaceus in votiva de Passione Domini.

In reliquis votivis, quæ in fine missalis ponuntur, color est rubeus in missa pro eligendo Summo Pontifice; albus in anniversario electionis seu consecrationis Episcopi et in missa pro sponso et sponsa; et violaceus in reliquis omnibus a missa ad tollendum schisma usque ad illam pro peregrinantibus vel iter agentibus inclusive.

5. Missæ votivæ solemnes in cantu solemniter celebrandæ sunt (3); privatæ autem in tono feriali, nisi in quibusdam casibus indulgendum sit, ut quoad pompam extrinsecam solemniter celebrentur (4).

Titulus V.

DE MISSIS DEFUNCTORUM.

Rub. 1. *Prima die (a) cujusque mensis (extra Adventum, Quadragesimam et tempus Paschale) non impedita*

(1) S. R. C. 16 Jun. 1663, n. 2076-2223, 3.

(2) Merati p. 1, tit. 4, n. 36.

(3) Rub. gen. tit. XII, n. 4; S. R. C. 19 Maji 1607, n. 204-351, 14.

(4) S. R. C. 14 Maji 1644, n. 1353-1501.

Officio Duplici, vel Semiduplici, dicitur Missa principalis generaliter pro defunctis Sacerdotibus, Benefactoribus, et aliis. Si vero in ea fuerit festum Simplex, vel Feria, quæ propriam habeat Missam (b) aut resumenda sit Missa Dominicæ præcedentis (c) quæ fuit impedita, et infra hebdomadam non occurrat alius dies, in quo resummi possit, in Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis dicantur duæ Missæ, una pro defunctis, alia de Festo Simplici, vel Feria prædicta. Sed in Ecclesiis non Cathedralibus, nec Collegiatis dicatur Missa de die cum commemoratione generaliter pro defunctis.

2. *Præterea Feria secunda cujusque hebdomadæ (d), in qua Officium fit de Feria, Missa principalis dici potest pro defunctis (e). Si autem fuerit propria Missa de Feria, vel de Festo Simplici, vel resumenda sit Missa Dominicæ præcedentis, ut supra, in Missa de die fiat commemoratio (ut dictum est) pro defunctis. Excipitur tamen Quadragesima, et totum tempus Paschale, et quando per annum Officium est Duplex, vel Semiduplex: quibus temporibus non dicitur Missa conventualis pro defunctis (nisi in die depositionis defuncti, et in Anniversario pro defunctis) (f), neque pro eis fit commemoratio. Missæ autem privatæ pro defunctis quocumque die dici possunt, præterquam in Festis Duplicibus et Dominicis diebus.*

3. *In die Commemorationis omnium defunctorum, et in die depositionis, et in Anniversario defuncti, dicitur una tantum oratio: et similiter in die tertia, septima, trigesima, et quocumque pro defunctis solemniter celebratur; in aliis Missis plures, ut de Feriis et Simplicibus dicitur infra in Rubrica de orationibus.*

4. *Sequentia pro defunctis dicitur in die Commemorationis omnium Fidelium defunctorum, et depositionis defuncti, et quocumque in Missa dicitur una tantum oratio, in aliis autem Missis pro Defunctis dicatur ad arbitrium Sacerdotis.*